

[Pradžia](#) > 2 - Pranešimas apie nusikaltimą ir mano teisės tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu.

2 - Pranešimas apie nusikaltimą ir mano teisės tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu.

Kaip pranešti apie nusikaltimą?

Nusikalstamų veikų aukos gali pranešti apie nusikalstamą veiką (paduoti pareiškimą):

- Liuksemburgo policijai;
- prokurorui, kuris turi jurisdikciją atitinkamoje teritorijoje.

Nors apie nusikalstamą veiką gali pranešti bet kas, jeigu aukos ketina dalyvauti byloje kaip civiliniai ieškovai, jos privalo paduoti pareiškimą asmeniškai arba per savo advokatą.

Aukos nusikaltėliui bylą taip pat gali iškelti privataus kaltinimo tvarka policijos teisme arba apygardos teismo baudžiamųjų bylų skyriuje.

Pareiškimą privaloma paduoti viena iš oficialiųjų Liuksemburgo kalbų, t. y. liuksemburgiečių, prancūzų arba vokiečių kalba. Aukos, kurios nekalba nė viena iš šių trijų kalbų, turi teisę gauti nemokamas vertėjo žodžiu paslaugas. Pageidautina, kad pareiškimas būtų rašytinis, tačiau nėra konkrečios formos, kurios reikia laikytis, ir jame būtina nurodyti:

- pareiškėjo pavardę, vardą, gimimo vietą ir datą, profesiją ir gyvenamąją vietą;
- įvykį, dėl kurio buvo patirta žala;
- žalos pobūdį.

Laikotarpis, per kurį auka privalo paduoti pareiškimą, visų pirma priklauso nuo nusikalstamai veikai taikomo senaties termino. Laikotarpis svyruoja nuo vienu iki dešimties metų.

Kaip galiu sužinoti, kas vyksta šioje byloje?

Aukos turi teisę:

- automatiškai gauti informaciją, kai jų byla baigiama nagrinėti, ir gauti informaciją apie bylos užbaigimo priežastis;
- paprašiusios gauti informaciją apie tai, kad dėl jų bylos atliekamas teisminis tyrimas;
- paprašiusios gauti informaciją apie baudžiamosios bylos eigą;
- automatiškai gauti informaciją iš prokuratūros apie jų bylos nagrinėjimo teisme dieną;
- paprašiusios gauti informaciją apie bet kokį galutinį sprendimą baigus baudžiamąjį persekiojimą.

Jeigu pareiškimas paduodamas prokurorui, per 18 mėnesių nuo pareiškimo gavimo arba kaltinimų pareiškimo prokuroras informuoja auką apie bet kokius tolesnius veiksmus, kurių jis ėmėsi, įskaitant, kai tinkama, bylos užbaigimą ir pagrindinio motyvo nurodymą.

Ar turiu teisę gauti teisinę pagalbą (tyrimo arba teismo nagrinėjimo metu)? Kokiomis sąlygomis?

Siekiant užtikrinti galimybę kreiptis į teismą tais atvejais, kai aukos neturi pakankamai išteklių, visų pirma atsižvelgiant į garantuojamas minimalias pajamas, jos turi teisę gauti nemokamą visapusišką teisinę pagalbą, kad apgintų savo interesus. Šią pagalbą teikia advokatūros taryba, jei auka prašo ją suteikti ir jeigu auka yra:

- Liuksemburgo pilietis;

- užsienio pilietis, turintis leidimą gyventi šalyje;
- Europos Sąjungos (ES) valstybės narės pilietis;
- užsienio pilietis, kuris teisinės pagalbos suteikimo srityje pagal tarptautinę sutartį prilyginamas Liuksemburgo piliečiui.

Siekiant nustatyti finansinius išteklius, atsižvelgiama į bendras pajamas ir turtą, taip pat į tame pačiame namų ūkyje gyvenančių asmenų pajamas. Be ribotų išteklių atvejo, aukos teisinę pagalbą taip pat gali gauti, jeigu teisinės pagalbos suteikimas yra pateisinamas atsižvelgiant į rimtas priežastis, susijusias su jų socialine, šeimos arba materialine padėtimi.

Teisinės pagalbos prašymas turi būti pateikiamas naudojant klausimyną, kurį galima rasti Centrinėje socialinės pagalbos tarnyboje (<http://www.guichet.public.lu/citoyens/fr/organismes/service-central-assistance-sociale/index.html>) ir kurį auka turi pasirašyti ir nusiųsti teritorinę kompetenciją turinčiam advokatūros pirmininkui (Dykirchas arba Liuksemburgas).

Pildant klausimyną visų pirma reikia nurodyti:

- aukos tapatybę (t. y. pavardę, vardus, gimimo vietą ir datą, profesiją, gyvenamąją vietą, šeiminių padėčių, pilietybę);
- bylos, kurioje prašoma suteikti teisinę pagalbą, pobūdį;
- aukos šeiminių padėčių;
- aukos [finansinę padėtį](#).

Aukos taip pat gali nurodyti advokato (-ų), kurį (-iuos) jos nori matyti atstovaujant jų interesams pagal teisinės pagalbos sistemą, vardą (-us), pavardę (-es) arba, kai taikytina, nurodyti šiuo metu joms paskirto advokato vardą ir pavardę.

Dokumentai, kuriuos aukos turi pridėti prie prašymo:

- jų tapatybės dokumento kopija;
- [bendruomenės socialinės apsaugos centro išduotas registracijos pažymėjimas](#) (*Centre Commun de la Sécurité Sociale, CCSS*), taip pat pažymėjimas dėl jų namų ūkiams priklausančių asmenų;
- dėl atitinkamo asmens ir kiekvieno namų ūkio nario: atlyginimo lapeliai (arba CCSS pažymėjimas dėl pajamų), minimalių garantuojamų pajamų kvitai, bedarbio pašalpa arba pensijos kvitai, arba kiti kvitai už paskutinius tris mėnesius, kuriuose nurodomos bendros sumos (banko sąskaitos išrašo nepakanka);
- nacionalinio solidarumo fondo (*Fonds national de solidarité*) pažymėjimas apie nulį balansą dėl kiekvieno namų ūkio nario, jeigu namų ūkiui neskiriamos jokios lėšos iš fondo;
- dokumentas, kuriame nurodoma sumokėta arba gauta išlaikymo išmoka, jeigu namų ūkis gauna arba moka išlaikymo išmoką (pvz., paskutinių trijų mėnesių banko sąskaitos išrašai);
- Liuksemburgo mokesčių administratoriaus (*Administration des contributions directes*) išduotas pažymėjimas apie kiekvieno namų ūkio šeimos nario nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą arba tokios teisės neturėjimą;
- kai taikytina, patvirtinamieji dokumentai apie nuosavybės teisę į užsienyje esantį nekilnojamąjį turtą;
- kilnojamojo turto dokumentiniai įrodymai (gryniesi pinigai, santaupos, akcijos, obligacijos ir pan.);
- nuomos sutarties kopija ir paskutinių trijų mėnesių nuomos įmokos, jeigu namų ūkio būstas nuomojamas;
- kas mėnesį mokamos įmokos įrodymai, jeigu namų ūkio būstui taikomas hipotekos paskolos grąžinimas;
- pajamų iš nekilnojamojo ir kilnojamojo turto dokumentiniai įrodymai;
- su atitinkama byla susiję dokumentai.

Ar galiu prašyti kompensuoti išlaidas (patirtas dėl dalyvavimo tyrime ir (arba) teismo nagrinėjimo procese)? Kokiomis sąlygomis?

Patikrinus išteklių nepakankamumą, apie teisinės pagalbos suteikimą arba atsisakymą ją suteikti praneš advokatūros pirmininkas arba šiuo tikslu deleguotas pirmininko narys ir tai bus daroma paprastu paštu, jeigu teisinė pagalba buvo suteikta, ir registruotu laišku, jeigu ją atsisakyta suteikti. Pirmininkas paskiria aukos laisvai pasirinktą advokatą arba paskirtąjį advokatą, jeigu jis nebuvo pasirinktas arba pirmininkas mano, kad pasirinkimas yra netinkamas.

Notarus ir antstolius bylą pagal teisinės pagalbos sistemą nagrinėjantis teismas paskiria *ex officio*.

Jeigu teisinė pagalba suteikiama bylos nagrinėjimo metu, aukos patirtos išlaidos bus atlygintos.

Neatlygintos išlaidos

Jeigu auka gauna teisinę pagalbą ir jai liepiama apmokėti išlaidas, jas apmokės valstybė.

Baudžiamosiose bylose teisinė pagalba neapima nuteistųjų išlaidų ir jiems skirtų baudų.

Ar galiu paduoti skundą, jei mano byla bus nutraukta jos neperdavus teismui?

Jeigu byla užbaigiama prieš ją perduodant teismui, pranešime nurodomos sąlygos, kuriomis aukos gali iškelti bylą privataus kaltinimo tvarka arba pareikšdamos civilinį ieškinį.

Jeigu nuobaudos už nusikaltimus yra baudžiamosios nuobaudos arba taisomosios nuobaudos, pranešime aukos informuojamos, kad gali kreiptis į generalinį prokurorą, kuris turi teisę nurodyti prokurorui pradėti baudžiamąjį persekiojimą.

Jeigu teisminė taryba (*Chambre du conseil*) nusprendžia neperduoti baudžiamosios bylos teismui, kuris išspręstų įtariamo nusikaltėlio kaltės klausimą, aukos gali paduoti skundą apeliacinio teismo teisminei tarybai. Todėl jos turi teisę šiai tarybai pateikti prašymus ir pastabas.

Jeigu teisminė taryba nusprendžia nenagrinėti bylos dėl fakto, o ne dėl teisės priežasčių, aukos vis tiek gali kreiptis į civilinį teismą, kad gautų nuostolių atlyginimą.

Ar galiu dalyvauti teismo nagrinėjimo procese?

Kaip ir tardymo / tyrimo metu, aukos byloje gali dalyvauti neturėdamos kokio nors specialaus statuso arba kaip civiliniai ieškovai.

Aukos gali dalyvauti viešuose ir uždaruose teismo posėdžiuose, tačiau tik jeigu jos gauna šaukimus kaip liudytojai. Jos taip pat gali būti kviečiamos kaip liudytojai pasakyti kalbas. Šiuo tikslu jos gauna iš prokuroro rašytinį šaukimą į teismą ir privalo atsakyti į teismo klausimus ir priešingos šalies advokato užduotus klausimus. Teismo nagrinėjimo metu aukos sėdi teismo posėdžių salės gale, taip siekiant užkirsti kelią tam, kad jos tiesiogiai nesusidurtų su kaltinamuoju.

Civiliniai ieškovai gauna rašytinius šaukimus pasakyti kalbas. Jos taip pat turi teisę dalyvauti viešuose ir uždaruose teismo posėdžiuose ir turi dalyvauti asmeniškai, kad pateiktų savo prašymus. Iš esmės jos į bylą įstoja jau apklausus liudytojus. Be to, jos gali įrodinėti savo bylą visais klausimais, susijusiais su jų civiliniais interesais, ir gali duoti parodymus dėl faktų.

Koks yra mano oficialus statusas teisingumo sistemoje? Pavyzdžiui, ar aš esu arba galiu pasirinkti būti auka, liudytoju, civiliniu ieškovu arba privačiu kaltintoju?

Jūsų oficialus vaidmuo teisminėje sistemoje yra auka, neturinti specialaus statuso. Aukos turi teisę įstoti į bylą kaip civiliniai ieškovai.

Kokios yra mano su šiuo statusu susijusios teisės ir pareigos?

Aukos visų pirma turi teisę:

- vartoti joms suprantamą kalbą arba kitaip pasinaudoti vertėjo žodžiu paslaugomis, jei skundas paduodamas policijos tarnybai;
- nemokamai gauti skundo kopiją ir dokumentus, kuriuos pateikė siekdamas pagrįsti skundą;
- gauti patvirtinimą joms suprantama kalba, kuriame nurodomas bylos numeris, jų skundų data ir vieta, gauti patvirtinimą apie jų skundų gavimą prokuratūroje;

- gauti advokato pagalbą arba būti jo atstovaujamos;
- automatiškai gauti informaciją, kai jų byla baigiama nagrinėti, ir gauti informaciją apie bylos užbaigimo priežastis;
- paprašiusios gauti informaciją apie tai, kad dėl jų bylos atliekamas teisminis tyrimas;
- paprašiusios gauti informaciją apie baudžiamosios bylos eigą;
- automatiškai gauti informaciją iš prokuratūros tarnybų apie jų bylos nagrinėjimo teisme dieną;
- paprašiusios gauti informaciją apie bet kokį galutinį sprendimą baigus baudžiamąjį persekiojimą;
- teikti prašymus dėl laikinųjų apsaugos priemonių nagrinėjančio teisėjo skirti laikiną išmoką, jeigu negalima rimtai abejoti kitos šalies atsakomybės buvimu faktų.

Civiliniai ieškovai taip pat turi teisę:

- reikalauti iš kaltinamojo kompensacijos;
- dalyvauti tyrimą atliekančio teisėjo vykdomame tyrime;
- prašyti, kad tyrimą atliekantis teisėjas lieptų atlikti papildomus tyrimus;
- apskųsti teisėjų kolegijai tam tikrus tyrimus, kurie turi poveikį jų civiliniams interesams;
- būti apklausiami tik jei jie to nori;
- prireikus tiesiogiai matytis su kaltinamuoju;
- susipažinti su byla tyrimą atliekančio teisėjo kabinete po pirmos kaltinamojo apklausos ir likus vienai dienai iki kiekvieno tyrimo, kurį atliekant būtina teisinė pagalba;
- prašyti, kad tyrimą atliekantis teisėjas pateiktų bylos kopiją, kai tyrimas užbaigiamas;
- prašyti, kad ekspertas pateiktų ataskaitą, išklaudyti liudytojus ir grąžinti areštuotus daiktus;
- dalyvauti atliekant nusikaltimo vietas patikrinimą.

Ar teismo nagrinėjimo metu galiu padaryti pareiškimą arba duoti parodymus? Kokiomis sąlygomis?

Liudytojai gali dalyvauti apklausose ir prisiekti atskleisti teisėjui visus jiems žinomus faktus. Liudytojai privalo atsakyti į teismo klausimus ir priešingos šalies advokato pateiktus klausimus.

Civiliniai ieškovai gali įrodinėti savo bylą visais klausimais, susijusiais su jų civiliniais interesais, ir gali duoti parodymus dėl faktų; civilinio ieškovo advokatas gali apklausti ekspertus, taip pat gynybos liudytojus.

Iš esmės visi įrodymai yra priimtini, jeigu juos galima argumentuotai paaiškinti ir iš patirties matyti, kad jais remiantis teisėją galima įtikinti. Įrodymus galima pateikti, jeigu šalys galėjo dėl jų apsikeisti nuomonėmis ir argumentais.

Kokią informaciją gausiu teismo nagrinėjimo metu?

Aukai bus perduota ši informacija:

- paprašius: informacija apie baudžiamosios bylos eigą;
- automatiškai: informacija apie jų bylos nagrinėjimo teisme dieną;
- paprašius: informacija apie bet kokį galutinį sprendimą baigus baudžiamąjį persekiojimą.

Ar turėsiu galimybę susipažinti su bylos medžiaga?

Jeigu skundas paduodamas policijai, skundo pareiškėjai nemokamai iš karto arba per vieną mėnesį nuo skundo padavimo gauna skundo kopiją. Skundo pareiškėjai taip pat gali prašyti jų bylas nagrinėjančio teismo imtis konkrečių procesinių veiksmų.

Jeigu skundo pareiškėjai įstojo į bylą kaip civiliniai ieškovai, jie turi teisę susipažinti su byla tyrimą atliekančio teisėjo kabinete po pirmos kaltinamojo apklausos ir likus vienai dienai iki kiekvieno tyrimo, kurį atliekant būtina teisinė pagalba.

Kai procedūra užbaigiama, tyrimą atliekantis teisėjas perduoda bylą prokurorui. Kaip civilinis ieškovas, turite teisę susipažinti su byla likus ne mažiau kaip aštuonioms dienoms iki to laiko, kai bylą nagrinės teisminė taryba.

Civiliniai ieškovai ir asmenys, kurie gali įrodyti teisėtą asmeninį interesą, turi teisę per pagrįstą terminą iki nustatytos bylos nagrinėjimo datos gauti bylos dokumentų kopiją, išskyrus bet kokius areštuotus raštus ir dokumentus. Šiuo tikslu jos privalo pateikti prašymą prokurorui.

■ Paskutinis naujinimas: 27/02/2018

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija neprisiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.